

अथ वपाया याज्यामाह । “यो अग्नीषोमा हविषा सपर्यात् । देवद्रीचा मनसा यो घृतेन । तस्य व्रतं रक्षतं पातमहसः [६] । विश्वे जनाय महि शर्म यच्छतं” इति । हे ‘अग्नीषोमौ’, ‘यः’ यजमानः, ‘हविषा’ पशुरूपेण, ‘सपर्यात्’ परिचरति । ‘यः’, च ‘देवद्रीचा’ देवान् प्राप्नुवता, ‘मनसा’ मननीयेन, ‘घृतेन’, परिचरति । ‘तस्य’ यजमानस्य, ‘व्रतं’ इदं कर्म, विश्वेभ्यो ‘रक्षतं’ । तं च यजमानं ‘अहसः’ पापात्, ‘पातं’ रक्षतं । ‘विश्वे’ प्रजायुक्ताय यजमानाय, ‘जनाय’ मनुष्याय यजमानाय, ‘महि शर्म’ महत् सुखं, ‘यच्छतं’ ॥

अथ पुरोडाशस्य पुरोऽनुवाक्यामाह । “अग्नीषोमा य आज्ञति । यो वां दाशाद्विष्कृतिं । स प्रजया सुवीर्यं । विश्वमायुर्व्यश्रवत्” इति । हे ‘अग्नीषोमौ’, ‘यः’ अयं यजमानः, ‘आज्ञति’, ‘दाशात्’ दद्यात् । तदेव पुनर्वाक्यान्तरेण स्पष्टीक्रियते, ‘यः’ यजमानः, ‘वां’ युवाभ्यां, ‘हविष्कृतिं’ हविर्योग्येन संस्कारेण संस्कृताम्, आज्ञति ‘दाशात्’ दद्यात्, मन्त्रेण क्रियया च अविकलं यथा भवति तथानुतिष्ठेदित्यर्थः । ‘सः’ यजमानः, ‘प्रजया’ पुत्रपौत्रादिरूपया सह, ‘सुवीर्यं’ शोभनसामर्थ्ययुक्तं, ‘विश्वमायुः’ शतसंवत्सरपर्यन्तमायुः, ‘व्यश्रवत्’ विशेषेण प्राप्नोति ॥

अथ पुरोडाशस्य याज्यामाह । “अग्नीषोमा चेति तदीर्यं वां । यदमुष्णीतमवसं पणिङ्गोः । अवातिरतं प्रथयस्य शेषः ।